

ELS TREBALLS SE PUBLI-  
QUEN BAIX LA RESPON-  
SABILITAT DE LLURS  
AUTORS  
NO'S RETORNEN ELS ORI-  
GINALS

# RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

BIBLIOTECA PÚBLICA  
TARRAGONA  
Num. 189

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ:  
TRIMESTRE 150 PESSETES  
ANUNCIS: A PREUS CON-  
VENTIONALS  
NÚMERO SOLT: 10 CENTS.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

RAMBLA DE SANT JOAN, 50, BAIXOS — TELÈFON 255

TARRAGONA, Diumenge, 17 de Febrer de 1918

ESTABLIMENT TIPOGRÀFIC:

LLORENS I CABRÉ = CARRER DE FORTUNY, NÚM. 4

## Candidatura Republicana per a Diputats a Corts per la província

**Districte de Gandesa****D. Maciá Mallol Bosch****Districte de Roquetas****D. Josep Pérez de Rozas****Circunscripció de Tarragona-Reus-Falset****D. Juliá Rougés Subirà****D. Nicolau Juncosa Sabater****Districte de Tortosa****D. Marcelí Domingo Sanjuán****Districte de Valls-Montblanch****D. Joan Esplugas Moncusí****Districte de Vendrell****D. Lluís de Figueroa**

Nacionalistes republicans: VOTÉU INTEGRÉ  
QUESTA CANDIDATURA.

## El ressurgiment del Districte de Gandesa

Quan Catalunya era tota una brasa de foc que enrojava a la Patria pels seus quatre caires; quan Catalunya, en un heròic gest despertava de sobre, feia tronollar als qui vora d'ella contemplaven l'espectacle, les terres Altes de Gandesa romanien callades i tristes, com a resultat d'una crisi patriòtica que de molts anys la tenia ofegada per la malèfica actuació d'un anacronisme producte de la vella política dels caitics.

Va surgir, emprò, l'hora del nostre despertar nacional, i les terres Altes de Gandesa hi van concorrer amb crits d'entusiasme i d'alegria, mai sentida amb tanta intensitat. Era l'hora clàssica d'aquells pobles banyats molts de ells, per l'Ebre; era l'hora del revifament col·lectiu de Catalunya; era l'hora decisiva de la nostra consciència ciutadana, i ni un hi deia deixar de concorrer-hi. Tots hi compagueren plens de fè i d'energies, i tots hi van portar el seu grà d'àrena.

Restaba com una incògnita l'actitud del districte de Gandesa. Acostumats a veure com, cec o inconscient, s'entregava a mans d'un cunero qualquer, la generalitat de la gent no creia de bona fè en el redressament de les terres Altes de Gandesa, però prest de la campanya electoral en favor de la candidatura den Caballé i Goyeneche — que dit sigui de pas, fou triomfal i enaltidora — va arribar el dia de les eleccions; i la gent, presa d'una febra d'entusiasme conscient, va abocar-se en cos i en ànima a la lluita, digne epíleg d'aquelles memorables jornades de mítings i conferències públiques en teatres, carrers, places, balcons, molins, i tot altre lloc aont la gent s'hi podia aplegar compacta i silenciosa. En els rostres i en els ulls d'aquella gent s'hi dibuixaba l'ànsia d'escutar la veu de la patria catalana que arribava de bell nou després d'haver sigut ofegada per les males armes de la baixa política dels homes; no pas per les idees.

Tot ciò succeia en aquells dies venturosos de Solidaritat Catalana, quan la terra era un bracer i els cors alenaven al uníssim per a la Patria.

De llavors ensa, quantes sortegades ha sofert Catalunya, i quantes i quantes evolucions hem vist passar! més entre aquestes sortegades i aquestes evolucions, el districte de Gandesa se ha mantingut fidel al moviment patriòtic que Solidaritat Catalana sintetisaba tan bellament.

En les darreres eleccions legislatives va poguer, sofrir una derrota per la força immoral dels diners, però de dret la victòria fou per Catalunya i pel candidat derrotat, no pas pel diputat triomfador, qui als pocs mesos de haber obtingut l'investidura es trobava ja divoriat dels seus electors, al extrem — ja tal extrem! — que no ha gosat sisquera intentar reincident, potser recordant la dita del manco de Lepant que sostenia que *ninguna segona parta fueron buenas*.

I ens trovem ara davant d'unes altres eleccions generals, i el districte de Gandesa demana, quasi plorant, un diputat que'l representi integralment

tal com és: liberal, nacionalista català, republicà, catalanista, que tot çò unit en un amorós llàs politic vol dir, amb ànima de la Patria.

L'home representatiu que cerca ba el districte de Gandesa ha surt per fi, decisivament complet: EN MACIÁ MALLOL I BOSCH; heus aquí el vostre candidat, gent de les terres altes de Gandesa; heus aquí també l'home que ansiaben.

Jove, treballador infadigable, actiu, laborios, honest, diligent, emprendedor com pochs n'hi hagin, de la colla dels renovats, patriota, ciutadà, excellent i republicà dels catalanitzats, heus aquí l'home que volia, heus aquí l'home que tindrem.

El farem diputat — no en tenim cap dubte — per la força dels vostres vots, que son els més i els més sanejats. El tindrem diputat i n'hanren aviat tota la bonesa de que ell és capaç per a ferse digne de la confiança amb ell tinguda. No serà el diputat dels interessos del seu partit, serà el vostre diputat, el diputat del districte de Gandesa que, així com en les hores bullentes freatòries, ara, quan ha sonat també l'hora del revifament ibèric, hi apresaria valeros i plè de coratge per a guanyar la gran batalla.

Benemerít de Catalunya haurà de ser aquest districte de Gandesa, avans vencuts i escarnit, si triomfa la candidatura del nostre volgut amic Mallol, car fins ara les nostres comarques tarragonines no ens havien donat un fruct massa delicat en matèria de noms; i el de Gandesa, després de la esclatant victòria del nostre no menys volgut amic Lloret, ens convida ja a gaudir les primeres alegrades de la victòria den Mallol.

Quan va a començar la lluita parlamentària de victoria, i això, per a nosaltres, és de bon auguri, doncs en parlem perquè la sentim i tenim el deure de fer-la sentir arru aont se par li d'eleccions.

No's guanyen les batalles entre mig dels dutes, sinó guerrejant, i nosaltres volèm lluitar i lluitarem, i lluitarem amb l'arma poderosa de la nostra força política: nacionalista-republicana. Tenim aquesta força, i l'anem a posar a prova. Tenim bandera, la de Cataludya, ben alta i desplegada; tenim ideals honrats ben definits a la llum del sol; tenim tot un poble que sab estimar, i estimant s'imposa; tenim una tradició política que té els arròs sota la terra, i una soca viva i formosa que tot l'any és per a ella primavera; tenim també l'anell viu del volgut ser, i serém; serém contra tot i contra tot hom. ¡Aquell qui ens vulgui fer recular, que tremoli! Ara tindrem també Capità: j'el de Gandesa!

Electors de Gandesa, doncs: signeu bons catalans com hauen sigut fins ara i la victòria serà tota vostra el diumenge, dia 24. Catalunya vos contempla, car amb el vostre triomf la Patria s'en sentirà honorada. ¡A la victòria!

## El candidat per Gaudesa

El districte de Gaudesa que no fa molt vā saber fer, en un moment de gran dignitat, l'actual President de nostra Diputació, acaba de tenir un gran geste proclamant per a candidat al qui demā serà el seu representant en Corts, nostre estimadíssim amic i correligionari En Maciá Mallol i Bosch.

La llarga i desinteressada actuació d'aquest amic nostre, li ha donat una coneixensa tan gran que amb sols citar el seu nom, tot-hom sab de qui es tracta i tot seguit pujen a la memòria tot una sèrie de fets i circumstàncies glòriosos els uns i turbolents els altres i en els quals nostre amic hi ha jugat sempre un paper importantíssim. I es que el seu temperament fort i optimista, inquiet i neguitós; el seu temperament lluitador i activíssim li brinava motiu amb la cosa més nimia per a demostrar-se tal com es.

Ha tingut un gran acert el districte de Gaudesa en escollir el seu candidat. Si es cert que a l'hora present es fa necessari portar al Congrés persones noves, lliures i desinteressades; persones que no hagin de viure del acta—lo que motiva a tindre el seu criteri i la seva conciència hipotecades al capricho i voluntat del més insignificant Ministre, si és cert que Espanya ha menester d'homes que visquin al diapason actual i que per estar en íntim i continuo contacte amb totes les classes socials, amb tots els estaments que formen l'estat coneixin quines son les seves necessitats i ambicions; que per cada problema els hi neixi una preocupació cercant la solució; homes coneixedors dels afers socials i també dels econòmics; homes que mirin cap un ideal de perfecció i d'humanitat; homes d'una vida perfumada per la honradeza...

Si és cert que deuen abolir-se del Parlament aquells representants que per estar afiliats a un partit amb què fatura indiscretible sols serveixen per fer amb el cap i d'una manera automàtica que sí o que no, a l'hora de votar, i que el seu vot obereig al manasset que se susdit quefe...

Si és cert tot això, nostre amic el candidat per Gaudesa, té l'obligació d'anar a les Corts, i té l'obligació per que ell representa l'antitessi de tots aquells vicis nacionals i en canvi està fortemen orientat en les qüestions que deixavem entre veure primer.

En quan a lò demés, en quan a la part pràctica i local de les necessitats del districte..., mirant això, l'acerca ha sigut més gros si cap i l districte de Gaudesa veurà satisfetes totes aquelles qüestions, la resolució de les quals puguen dependre de la voluntat, l'esforç i l'interès del diputat. Podrà estar tranquil per aquesta part el districte perquè no hi haurà assumpte que puga afectar al interès o millora d'ell, que no li siga defensat i treballat degudament fins a obtenir un èxit.

Nosaltres, perque coneixem tan a Mallol, parlém així.

Posin els electors del districte de Gaudesa tot allò que estiga de la seva part i l triomf no serà més que el preludi de la satisfacció que aquest triomf els hi ha de reportar en relació directa a l'actuació del seu diputat.

## Proclamació i presentació den Mallol a Mora

El diumenge darrer se celebrà a Mora, el acte de proclamar candidat per a diputat a Corts a nostre company En Maciá Mallol i Bosch, constituint un acte de aquells que formen època, donat el entusiasme de tots els veïns de aquells entornos.

Un estol de més de cincents persones es trovava reunit en la ampla plaça de Mora, portant la representació genuina de tot el districte de Gaudesa desitjós de prodigar una grossa rebuda an el Mārtir de la Llibertat, el nostre estimat amic En Marceli Domingo, qui justament acabava de arribar de Barcelona per a assistir a la proclamació del candidat. Fou hermos i emocionant per tots conceptes i de lo qual el valent exdiputat per Tortosa en guardará gratissim recort.

En mitj de la més gran unanimitat i amb un entusiasme grandiós se proclamà candidat per a la elecció de diputat a Corts per Gaudesa, a nostre amic En Maciá Mallol, amb caràcter nacionalista republicà independent.

Feren la presentació el diputat provincial pel mateix districte en Pere Lloret i En Marceli Domingo, els qui pronunciaren unes sentides platiques que foren interrompudes diferents vegades amb sorollosos aplaudiments del nombrós públic que acudí a refermar amb sa presència i conformitat el acte que se estava celebrant. Agraïnt la deferència que se li acabava de fer, nostre company Maciá Mallol feu us de la paraula qui, verdaderament emocionat digué que faria tot quan podria per al districte si és que sortia triomfant, limitant-se a posar amb altruisme sos serveis per a la causa de la mateixa manera que ha fet sempre i de quin actuar no ha de separar-se'n.

L'acte, com dièm al començar, fou sencillament grandiós i de un entusiasme sentit anunciador del triomf que el dia 24 els electors del districte de Gaudesa donaran amb els seus vots



Sembla que, pel Diario de Tarragona, nostre candidat per el districte de Gaudesa siga un serànim i fantàstic. El candidat nacionalista republicà independent és nostre amic En Maciá Mallol i Bosch, que amb bandera desplegada lluita contra les desfresses de tots els caciquismes que se han apilotat rera els millions del candidat carlista per a xupar o..., lo que han fet sempre, vendre a subasta al millor postor la voluntat del poble. En Maciá Mallol mai per ningú ha amagat la cara, ni té per què; si el Diario de Tarragona no hi entén de lluitar lleial i noble, que calli i cobri.



### La Justicia i la Política

## La llei del Jurat

II

Passades les llistes per el primer purificador i ultimades les primeres, deuen treure-s copies certificades per el secretari, amb el V.º B.º del jutge municipal; remitin-les durant els quinze últims dies del mes de Maig al jutge d'instrucció. Durant aquest mes, el jutge d'instrucció designarà els vuit vocals que, baix la seva presidència, han de formar la Junta del Partit. Aquesta es compondrà (article 31) del rector, del mestre d'instrucció primaria més antic de la població i de sis contribuents que estiguen en el plēgio dels seus drets civils, designats per sort, traient quatre noms entre els dotze majors contribuents per territorial i dos noms entre els sis majors contribuents per industrial que resideixen en la població.

La indiferència, resultat de la incultura, qu'es tan general, i que's nota en tot, també s'observa aquí. Tenim per segur que serán rarissims els casos en que's acords no hagin sigut presos per unanimitat. I és que, per idiosincrasia, no ens prenem la mo-

catoria, per el jutge d'instrucció, dels individus de la Junta; aquella per majoria de vots, decidint el president els empats, i tenint que assistir-hi la meitat més d'els seus membres per a celebrar sessió; elegirà la dècima part dels caps de família compresos en totes les llistes municipals que consideri més aptes per a l'el·larc de jurats. De les capacitats deuen quedar-ne 150 entre totes les llistes. Aquesta és la tramitació que's dona per a la formació de les segones llistes.

Verdaderament, les garanties sembla formidables. Una junta composta de persones idòneas, independents, cultes, amb persones coneixedores del país i dels seus habitants, sembla que tindria que donar els resultats que va proposar se'l llegislador. Si s'i bé mirem, rès més lluny de la realitat. El jutge, el rector, o el que fassin vegada d'ell, —cas d'estar vacant—i'l mestre, per lo general, no son del país. D'aquí que les seves relacions es concreten a la capital del partit, els seus coneixements sobre les persones no arriuen a les que viuen en els pobles. Mal poden, doncs, donar el seu parè sobre'ls jurats de les llistes municipals. El seu paper en la Junta és generalment passiu. Podran emetre'l d'una persona a la que per circumstàncies hagin tractat, o perquè'l seu nom hagi sonat més de lo regular, emprò no tenen el coneixement necessari sobre elles per a emetre una opinió fundada. Queden els contribuents; però aquells, apart de que, generalment, tenen les seves tendències polítiques, no sempre es mostren propícies a treure a relleu els defectes dels seus conciudadans o dels seus correligionaris. Be siga per por, be siga, realment, per desconeixement d'aquelles condicions, és lo cert que son poques les vegades en que's dits vocals exposen quelcom interessant. En aquesta terra, sobre tot, sol passar que, degut a la mala costum que hi ha en els pobles de designar a tot-hom per el motiu, moltes vegades, realment, no's coneixen per els seus noms i cognoms. Sols els coneixen per el motiu; saben la vida i miracles de mengau, però ignoren com es diuen els mestejats. D'aquí, doncs, que aquella selecció de personal encarregada per la llei a aquesta Junta queda reduïda a una selecció mecànica.

Sabem de quicun jutge, i estem en absolut identificats amb el seu procedir, que procura borrar de les llistes als que, verdaderament, son els únics que tenen interès en figurar-hi. Quan menys consegueix amb això que aquells eterns perturbadors no puguen ficar el el nas en la més augusta de les funcions socials. Clar que'l procediment no estirpa d'arrèl l'influència d'aquells, doncs, en definitiva, poden valdre's de quicun catequisat per a imposar els seus punts de vista en el veredicto. Pero quelcom és quelcom. Al fi i al cap la influència política sols és possible suprimir-la borrant l'institució del Jurat, i això, hem de regoneixre, que és quelcom difícil o, millor dit, impossible avui dia, a pesar de que molta gent ho pren en bromà i altres, en proporció no gens despreciable, el compleixen reganyant les dents i oposant tots els obstacles que troven a mà.

Ja confeccionades aquestes segones llistes llistes i sempre avants del 1.º de Juliol, remet el jutge d'instrucció a la Junta de govern de l'Audiencia de lo criminal o Sala de govern de la Territorial respectiva les copies de les llistes rebudes dels jutges municipals i copies certificades pel secretari, amb el seu V.º B.º de les llistes formades per la Junta del Partit o Districte, quin original, o originals, junt amb l'acta de la Junta, quedaràn arxivades en el Jutjat. Quan els acorts no haguen sigut presos per unanimitat, remetrà, també, copia certificada de l'acta o les actes, exteses amb arreglo a l'article anterior.

La indiferència, resultat de la incultura, qu'es tan general, i que's nota en tot, també s'observa aquí. Tenim per segur que serán rarissims els casos en que's acords no hagin sigut presos per unanimitat. I és que, per idiosincrasia, no ens prenem la mo-

lestia de preocupar-nos de la cosa pública si no està intimament relacionada amb els nostres interessos particulars. Quan no's té'l compromís de favoreix a quicun amic o de evitar que algú contrari figuri en les llistes; quan es va a la Junta sense cap pecat en la conciència, no's té cap interès en anar-hi, i, per lo mateix, s'acostuma a arribar-hi tard i se evita tota discussió o reparo, a fi de no fer llarga la sessió, doncs el temps és or i els negocis o els interessos particulars el reclamen.

Després venen les diatribas contra els veredictes. Si en un poble com el nostre, atrasat i incult, aon, per lo mateix, tindria que seleccionar-se ciudadosament, a conciència, el personal encarregat de administrar l'augusta funció social de la justicia, es té'l poc cuidado o la falta de sentit moral de encarregar tal missió a tot el que sapiga deletrajar, sens averiguar avants els seus antecedents, la seva vida, la seva psicologia, el concepte que mereix als seus conciudadans, no és d'estrary que després hi hagi veredictes famosos.

Si una persona en els seus negocis, en la seva vida privada, no observa aquella correcció precisa per a la conveniència social, ¿pot creure's que està en condicions per a desempenyar bé'l paper que se li destini en les funcions socials? Indubtablement, no; doncs és de creure que'l que té poca cura, abandona o falta de sentit moral per a els seus assumptes particulars, els tindrà, segurament, en major grau per a els públics, doncs aquells no l'affecen tan directament com aquests. Això és lo que la llei vol que's facci; però, quan es compleixen les lleis en aquest país...

Segons l'article 33 de la llei, l'Audiencia de lo criminal en la Junta de govern, o Sala de govern de l'Audiencia territorial, formarà les llistes definitives de jurats del districte amb relació a les regles que conté aquell. Fins ara son tres els tamisos per aont passen les llistes. Si quicuns dels que intervenen en la confeció de les llistes tingueren el cuidado necessari, serien escusades les persones que en definitiva formarien el Jurat i oferiria aquet millors garanties. Emprò com que les majories dels confeccionadors de dites llistes son elements polítics, no poden sustreure a les seves idees o a les seves simpaties per a determinades persones i d'aquí que amb tanta freqüència estigen en dites llistes persones que tindrien que ésser excluides. Digném també que aquesta altra selecció que la llei vol que es facci en les Audiencies sobra; que no dongui cap garantia per que no pot donar-la. Per a posar un però a una persona es precis coneixela, saber quelcom de la seva vida, i en les Audiencies no es probable que'l senyors que formen la Junta se enterin de la vida i miracles del gran nombre de persones que estan en les llistes enviades per tots els Jutjats de la província, sencillament per que no es possible. D'aquí que aquesta selecció siga mecànica per no poder-se fer d'altra forma. Té com única finalitat fer en les llistes dels Jutjats les reduccions previngudes en el article 33 de la llei.

Per a acabar aquest punt, direm que les llistes han de quedar ultimades avants del 1.º d'Agost de cada any i immediatament es publicaran al Boletín Oficial les llistes definitives de cada partit judicial.

JURIS.



Els presupostos provincials és veritat que consignen una cantitat per a calamitats; d'això n'està ben enterat el Diario de Tarragona, no sembla sinó que ell hi hagi figurat moltes vegades en dit concepte. De totes maneres pot estar ben tranquil el Diario de Tarragona, en els presupostos provincials no hi figura cap cantitat per a Moços d'Esquadra i per això hi ha hagut tants lladres!



## El socialisme

Al respectable amic i Mestre En Josep Recasens i Mercadé, en les seves gestes de La Justicia Social. Afectuosament, L'autor.

La causa sagrada del socialisme, es el símbol d'una llaçada fraternal que encercla als homes, sota una dolçor de bondat i creences.

La paraula d'en Domènec Martí i Julià, s'exaltava al pronunciar, aquest bell vocable: el socialisme! ¡Que'n es de grandiosament fraternal el socialisme!

L'acció dels pobles, el deuen volgut el socialisme; l'acció de nosaltres homes forts, devém estimar-lo el socialisme.

Es una necessitat humana, d'incorporar-hi la feblesa dels homes, per a fer els puntals d'aquesta societat mal retrubida; d'aquest ambient antihumà, inconscient i estípiti en que's viu. Les grans simbòliques causes, que passen al apogeu de la realitat més virtuosa, aquets fermes mots de nacionalitat i patriotisme, deuen niar-hi dintre'l cos mateix d'aquest nou estat de privilegis, que crea l'ideología del Socialisme, altament humà amb llur grandesa del més bell pervindrer en la germanor dels sers, que no's separa res, per que aixis s'asseoleix al reialme de la pau social, triomfant l'Humanitat d'aquest joc que flagella als pobles.

L'Catalanisme, deu incorporar-se-hi dintre la base d'aquesta esperança que grascienta, ens captiva. L'estat de la correlació'n hi abocarà a fer-ho.

L'alt sentir d'en Heribert Spencer, ha dit: «que no pot haber-hi millorament essencial d'una política exterior, sens possible millorament del altre interior.»

I en efecte, els dos estats es colliguem amb l'impuls d'essencialitat, i amb molt de fervor de millorament, no's resolt el problema de una política, sens aquesta perfecció que ha d'impulsar al altre.

No pot esser pas espill d'un reflexe efectiu, l'estat burgès amb llur oportuna política, de sens ànimis; i així mateix no pot pas aspirar cap confiança al desvalgut, al que la llaga social li sagna en el pit, i la sang el martiriza com casta d'un crucificat que espera la resurrecció de la mort, en la creu d'aquest Estat inconscient i de condolment.

La llaga social s'extén; sortosament encar, s'ha llençat l'atenció d'una trèva, que pot deslliurarnos avans d'oprimir la ganivet al coll.

La carn nostra devé martiritzada.

Cal deslindar aquets camps; els oprimidos i domenyats a un costat, els oprimidores i domenyadors al altre. Aquesta es l'evidència de les politiques interior i exterior que deuen nivellar-se.

I avui mercés al influx de la raó sobiran, fracsaran tantes fraccions polítiques com naixin, sino desenvolviencen aquest problema: el del obrerisme.

Heu's-aquí un ideal just i equitatiu, el mitjà d'una reforma social inspirada amb la font Divina del Socialisme.

SALVADOR TORRELL i EULALIA.



## Un prec a la Junta dels Amics de França

Hem assistit a les vetllades de cine que organitza tan magnànimament a Tarragona la simpàtica Societat dels Amics de la França, i, ho hem de confessar, encar que siga dolorós: hem sortit fortament indignats, profundament indignats...

Com siga que's permet l'entrada a tot-hom, i majorment si's presenten ben vestides, s'omple l'espaiós local de persones, si bé totes ben vestides, en canvi, de cultura i sentiments opositats; així és que hi ha un gran, un grandissim nombre de concurrents germanofils i això no fóra cosa si amb tot i ésser germanofils estessin ben educats.

No estan ben educats, no; i la germanofília l'han de demostrar en veu

# XACOLATE ORTHÍ-TARRAGONA

PRODUCTE PUR i de PRIMERA CALITAT : El més RIC EN CACAO : Aliment NUTRIU per excelència

alta, fent brometa a propòsit de les pel·lícules, i dient xistes de mal gust i sobre tot,—i això és sencillament intolerable,—oposant-se amb la protesta a que molts dels assistents demostren llur entusiasme al isar-se la bandera d'alguna nació aliada.

Diem que és intolerable, i ho sostinem, i fem avinent a la digníssima Junta dels Amics de França i a nostre particular amic senyor Merelo que això no pot ni deu succeir cap dia més.

Hi han una porció de *ninos bien*, de divuit a vintidós anys, tots ells, o la majoria, fills de empleats de l'Estat que's distingeixen per la seva germanofilia recalcitrant, traspuñte fidel de la que' respira a casa seva...

I si bé aquets *pollitos* mal educats tenen entrada gratis als espectacles per ésser *hijos de papá*, an aquestes funcions que comentem no hi deuen assistir per que acabaran per promoure un conflicte.

Mil mitjans trobarà la Junta per evitar el fet que comentem, fet que té —encare que no se li vulgui veure—o que acabarà tenint, una grandiosíssima importància.

Pel bon nom de la ciutat, per el respecte que s'ens deu als tarragonins i per amor a la causa dels Aliats, demanem que s'ens atengui.

◆ ◆ ◆

## De l'Ajuntament

### Sessió dia 12

Continua la soletat més esferidora imperant en els bancs de la majoria. Els elements components de la mateixa, que, segons el *Diario i La Cruz*, no tenen altra missió dintre'l Consistori que la vetlla diària dels interessos i de la bona marxa de la ciutat, fengala d'un abandó imperdonable dels seus càrrecs, que rès de profitós i productiu pot portar a la mateixa i quina finalitat no poden, per més que volen capir, continuen després de haver arrebatat per la força ridicula de varis vots de gent comprada per falagueres promeses, totes les Tenències i les Comissions, apartats del si de les mateixes i del Consistori ocasionen amb el seu acte, netament anti-patriote, disturbis a la normal marxa dels afers de la nostra ciutat i obligant a aquelles minories, a les que ni tan sisquera's volgué donar una representació migra-

da, a que sortin en defensa de lo que els pregonaven ser-ne representants únics, això és del poble i vetllen per que aquet no sufreixi les conseqüències de la seva nefasta política, fassin oficialsament la feina que amb caràcter oficial ningú més que ells son els cridats a fer-la.

I és que'ls senyors de la majoria vàren ocupar per vanitats uns càrrecs que avui'ls venen grans, tenint en compte el constant perill de la fiscalització de les minories.

Es necessari que aquets senyors compleixin amb el seu deure, so pena de que renunciïn per a sempre la representació qu'el poble en un moment de defalliment els conferí.

Que se'ls apliqui la llei amb tot el rigor necessari en aras del benestar de la població. El poble ho demana i sabrà fer que's compleixi.

Comença la sessió baixa la presidència del Sr. Prat i amb assistència dels senyors Ventosa, Guasch, Rabadà, Oliva, Ras, Miró, Gilabert, Piñol, Floresvi i Montagut. De la majoria, cap.

El senyor Oliva prega, fent-se resò del sentir del poble, a la Presidència recordi a la majoria'l deure ineludible que té d'assistir a les sessions i demana siguin imposades les correccions necessàries en cas de desatenció, a lo que contesta'l senyor Prat que ho tindrà en compte. Demana també, referint-se al dictamen de la Comissió de Governació relatiu a l'aprovació d'un competència de la Junta municipal del Cens, que no siga aprovat, puix el considera abusiu. No's tracta de limitar els gastos de dita Junta, sinó de que aquets sigan justificats. Queda sobre la taula.

A prèc del mateix regidor, s'aprova passi a la Comissió especial d'allumbrat per a que emeti dictamen lo referent al allumbrat de les Ramblas.

El senyor Prat abandona la presidència, sent-ocupada a falta de timens alcaldes i en virtut de haver sigut proclamat per l'article 29, el regidor de les minories senyor Gilabert, el que es rebut amb grans aplaudiments per el poble que així exterioritzà la seva gran satisfacció al veureu a la fi encar que per breus moments, lliure del esclavatge en qu' tenen.

Els senyors Montagut i Piñol, pregan respectivament a la presidència, quedí sobre la taula el dictamen referent a una instància del senyor Mengíbar, i siga ratificada la resolució donada a la del senyor Nin, prècs que son atesos així com també'l del senyor Ventosa, demanant siga aplassada fins a la sessió vinenta la proposició referent a les incompatibilitats de càrrecs, en vista de l'asombrosa soletat reinant en els bancs de la majoria, doncs desit-

ja, estiguen presents per a que pugan defensar-se.

Seguidament es llegida una proposta presentada per les minories, demanant siga derogat per antic el reglament interior per el que es regeix el consistori i siga creada una comissió de la que formen part representants de totes les fraccions per a la confecció d'un de nou, la que es aprovada, nombrant se a proposta del senyor Guasch per a formar-la, els senyors Ventosa, Oliva, Gilabert, Monteverde i Nadal.

El senyor Miró prega sigan cursades i ateses les instances amb la major brevetat possible, doncs té notícia de que en algunes no es fa així.

El senyor Floresvi, demana sigan entregades les 500 pessetes votades en la sessió última a favor dels ferroviaires al seu president En Emili Masip. Es lamenta també i demana consti amb acte, la seva protesta del abandono per part de la Alcaldia i les tenències de la qüestió de les subsistències, doncs fà ja 15 dies que ha vençut l'ús i hi confiat la solució del mentat problema, no sola aquets no vén, sino que si cap se ha agravat, estan la feina feta fins avui per ells, renyida amb lo que proposaven. El fet d'ausentar-se avui el Sr. Prat, sembla que no ha tingut altra finalitat que aludi certes preguntes que referent en aquesta qüestió pensava dirigir-li. Les guardarérem per la sessió vinent.

A proposta del senyor Ventosa, es fa constar en acta'l sentiment de la ciutat per la mort del seu historiador i cronista D. Emili Morera.

El senyor Miró denuncia que en el barri de Sant Pere se han fet variis empalmes de cloaca, algun dels quals no han pagat arbitri i demana una relació de tots els que se han fet des de dos anys fins a la fetxa.

El senyor Gilabert dona les gracies als regidors que li han facilitat la tasca de la presidència i, després de variades consideracions, filles de la seva modestia, aixeca la sessió.

◆ ◆ ◆

## Casa Llaurodó

San Agustí, 19

OCASIÓ: 300 ABRICS per a homes a meitat de son valor.

## SOFRE LIQUID "RADIUM"

Preparat per la Casa C. Haupold a base de polisulfur amb notable estalvi sobre el sofre en pols.

*La Escola de Viticultura y Enologia de Reus* recomana per a combatre la malura de les vinyes.

Agent: **Sebastià Miró**, Tamarit, 99. — BARCELONA

Telèfon A. 5.371

## NOVES

Avui es esperat el nostre amic i company Macià Mallol, candidat per Gandesa, per a assistir a la proclamació de candidats.

La Junta de Subsistències sembla que ja no actui, doncs que son molts els que viuren de necessitat que ja tornen a fer-se pagar a preus més alts que's fixats per la tasa.

No se n'ha enterat el senyor Governador?

La Comissió Delegada de l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana» a Tarragona ha quedat constituida en la forma següent:

President: En Francesc Nel lo i Chacón; Tresorer: En Jordi Pedrol i Solé;

Secretari: En Josep Vidal i Ras; Vocal: En Agustí M.º Gibert, En Macià Mallol i Bosch, En Joan Solé Granell, En Joan Ruiz i Porta, En Salvador Ventosa i Pina, En Manuel Pedrol, En Agustí Costabella, En Angel Brú, En Agustí Lliteras, En Manuel Galés i En Pere Lloret.

Ha deixat aquest mon, la bondadissa esposa de nostre amic particular En Joan Solsona a qui enviem, junt amb sa família, la expressió de nostre condol.

A proposta de la Comissió Delegada de l'«Associació protectora de l'Ensenyança Catalana» a Tarragona, ha

sigut nomenada per a regir la càtedra de Gramàtica Catalana a la Escola Normal de Mestresses d'aquesta ciutat, la senyora Na Montserrat Bertrán, professora auxiliar de dita Escola. Ade més ha sigut designat En Josep Vidal i Ras com a professor auxiliar de les Càtedres de Català en les dues Normals.

Per a demà, dilluns, està anunciada la vinguda den Ventosa i Calvell, Ministre de Hisenda, qui donarà una conferència de caràcter econòmic en el «Coliseu Mundial».

Els esposos Vilà-Tintoré han tingut la joia de ésser novament pares de un xamós nen. Els hi enviem nostra enhorabona.

**Escola Normal de Mestresses de Tarragona.**

### A VIS

Queda oberta, a la Secretaria de aquesta Escola Normal, la matrícula gratuïta per a la Càtedra de Llengua Catalana, que mercès a les gestions de l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», s'ha creat en aquest Centre, poguent-se fer les inscripcions tots els dies laborables, de deu a dotze del matí.

Les classes se donaràn tots els dilluns, dimecres i divendres de cada setmana, de set a vuit del vespre, inaugurant-se el prop víent dimecres, dia 20 de l'actual.

Lo que's fà públic per a coneixer de les alumnes d'aquesta Normal.

Tarragona, 15 de Febrer de 1918.— El Secretari del curs, *Josep Vidal i Ras*.

**American Gentleman & Ladies Tailor**

ASTRERIA DE

**- Josep Rovira Cardona -**

SANT AGUSTÍ, 13 — TARRAGONA

Aquesta casa reb constantment les millors telles i figurins de la moda, garantitzant el tall i confecció tant per a senyores com per a homes.

Compleix assortit de genres del país i estrangers a propòsit per a totes estacions - Primera casa a Tarragona pel seu esmerat tall i confecció. **ESLA CASA QUE SERVEIX MILLOR I MES ECONOMIC**

GRAN TALLER FOTOGRAFIC

DE

**M. MARSALE**

: RETRATS : TARJES POSTALS :

REPRODUCCIONS : AMPLIACIONS EN

NEGRE I COLORS PER PROCEDIMENTS

INALTERABLES

Rambla Castellar, 36 -Tarragona

CLÍNICA VETERINARIA

I TALLER DE CONSTRUCCIÓ

DE

**POMPEU VALL**

NOVA DE S. FRUCTRÓS, 3

TARRAGONA

CONFITERIA I COLMADO

"LA SARAH BERNHARD"

DE

**LLUIS RIOLA**

Capses per a bomboneria fina : Serveis per a bodes i lonxs

ESPECIALITAT EN NATILLA (CHANTILLY)

S. Agustí, 19 i August. 2 - Telèfon 195

TARRAGONA

**Fàbregas i Recasens**

Banquers

Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Girós

Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

Antigua Cerralleria : de la :

Vda. de Baldomer Baró

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den **Pau Ruiz**

Plaça del Rei,

núms. 7 i 10

Advocat : Corredor de Comerç Col·legiat

Apodaca, 6 : Tarragona : Telèfon 95

Gestió i intervenció d'operacions bancàries : Ordres de borsa

**BAR-NIN**

LA BATERIA

Antic establiment, el més acreditat, tant per la pureza de ses licors, vins i refrescos, com per la llimpiesa i esmero amb que se serveixen.

Begudes del país i extranjeres : Surtidissim buffet :

Escullit i extens repertori de piano elèctric

Tot instalat a la moderna

JOSEP NIN — RAMBLA SANT JOAN, 39

TELEFON, 273 — TARRAGONA



**Ferreteria de B. Martí Bofarull**

Bateria de cuina — Eines de totes classes

Articles per a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regalos

Articles per a Sport

Objetos para el hogar

Artículos para el deporte

SANT AGUSTÍ, 9 i 11-TARRAGONA

# LÍNIA REGULAR - DE GRANS VAPORS

# Ibarra & C. (S. en C.) SEVILLA

Tots els dijous sortida fixa per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz, Huelva, Sevilla (admitint càrrega amb coneixement directe per a Ayamonte i Isla Cristina, amb transbord a Cadiz o Huelva, (segons convinga al interessat). Vigo, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. Quincenalment admet càrrega per a Motril. Servei ràpid eventual per al Nord d'Espanya, amb escala als ports de Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Coruña, Santander i Bilbao, empleant sols 14 dies en el viatge. Se expedix coneixement directe per a Luarca i San Esteban de Pravia amb transbord al vapor **Luarca n.º 3**, i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa **Dénain & d'Anzin**.

## VIATGES EXTRAORDINARIS A PALMA DE MALLORCA

Per a la Costa d'Espanya

Gener, 10, VAPOR "CABO SAN ANTONIO"

Gener, 17, VAPOR "CORONA"

## PRÓXIMES SURTIDES



Per a més informes al Consignatari **D. Marian Peres.-Relai, 32 - TARRAGONA**

Per a Cette i Marsella

# Vins i aperitius BATALLA, Societat Anònima

GRANS MAGAZINS

# Las Baleares

Sabateria : Sombrereria : Camiseria : Corbeta : Géneros de punt: Especialitat i grans existències en mitjes i mitjons.

ROBA BLANCA

PREU FITXO

TELEFON 116

## La Nación SOCIETAT ANÒNIMA DE CUPONS

### DOMICILI SOCIAL:

L'objecte d'aquesta Societat es facilitar l'estalvi gratuït a totes aquelles persones que efectuen les seves compres en els establiments que regalen Cupons LA NACION. Per cada 25 céntims de gasto que fassí se té dret a un cupó. Aquests cupons se van aferrant en les llibretes que a l'efecte faciliten els mateixos establiments i una volta plena, LA NACION abona al portador de la mateixa 5 pessetes en metàlic, una llibreta amb 24 cupons i un número per a un dels sortejos de tres regals que s'efectúen cada mes. Aquest regals son de un valor mínim de 250, 150 i 100 pts.

### Establiments que regalen cupons LA NACION, a Tarragona.

**COMESTIBLES:** Guinea Espanyola, B. Misericordia, 4—D. Josep Llort, Unió, 12—D. Lluís Constantí, Merceria, 3—**LLETERIES:** D. Josep Puig, August, 21—**CARNICERIES:** D. Rosa Rodríguez, Mercat Central, lloc núm. 18—D. Joan Bordes, Mercat Central, lloc núm. 9—D. Terés Rodríguez (Serrallo)—D. Just Palacios, Mercat Central, lloc núm. 57—D. B. N., Mercat del Port, lloc núm. 17—**SOMBRERERIA I GORRES:** Don Ramón Aloguín, Unió, 20—**NOVETATS:** D. Manuel Llauro, Sant Agustí, 19—**PAPERERIA I EFECTES D'ESCRIPTORE:** D. Agustí Pérez, Comte de Rius, 26—**MERCERIA I PERFUMERIA:** Siempre baratos, Comte de Rius, 26—**VINS I LICORS:** D. Josep Martí, Unió, 21—Josep Ríos, Baixada de la Pescatería, 13 (Servei a domicili)—**FOTOGRAFIA:** Marsal, Rambla de Castellar, 36—**TOCINERIA:** D. Josep Llort, Unió, 12—**PLANCHADO «HISPÀNIA»:** Carrer Apodaca, 9 i Nova de S. Pau, 4—**TINTORERIA TREU-TAQUES:** La Reusense, Baixada de la Pescatería 21.

APODACA, 6 - TARRAGONA



A vanc de comprar cap trajo ELCSEU-VOS en els APARADORS de la

## ASTRERIA

Francesc Gabriel

TRAJOS A MIDA

des de

40 pessetes

14, Plaça de la Font, 14

### Instalacions DE Electricitat i aigua

Lampisteria: en general

Timbres: Telèfons

Material Elèctric

Oils lubrificants, betzines i bujies = Vulcanització i venda de pneumàtics i càmara per a tota classe de Autos =

Despatx i Exposició: Maslen i C. a

Unió, 32 :: Telèfon 259

Garaage

TARRAGONA

## STOCK

Michelin i Dunlop

Accesoris i pe es soltes per a

Bicicletes,

Motocicletes

i Automovils

Garantia absoluta amb la qualitat dels seus

generos.

Servei a domicili

MAJOR 3

TELÈFON 241

TARRAGONA

## Casa Llitteras

Recomana al públic

sos acreditats Cafès

Torrefigació diaria

Gran assortit de articles del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la qualitat dels seus

generos.

Servei a domicili

MAJOR 3

TELÈFON 241

TARRAGONA

Hotel

HIMALAYA

El rei dels licors estomacals

FABRICANTS:

Fills de Joan Vilà Granada

MARCA REGISTRADA

Confort modern

Gran Diploma d'Honor

en l'Exposició de Buenos Aires

Demareu en els cafès i pasteleries

Indicat per a casaments, batetjos i banquets

## COLMADO CENTRAL

Frederic Mirat

Eruitges fresques, embutits, fiambres, conserves

vins, xampanyys i tota classe de comestibles.

Unió, 28 : TARRAGONA

TELEFON 245

TARRAGONA

Menjadors de Jardí de Francisco López

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 150 pessetes en endavant i a la carta.

Hospedanés per temporada a preus convencionals.

Habitacions amb llum elèctrica

TARRAGONA

CLÍNICA I CONSULTORI

PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries. Cirurgia operatoria, parts electroteràpia i analisis micro-químic d'orina i productes patològics. Sero Reacció de Wassermann. Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓN DEL DR. RABADA

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Polyclinica del Dr. Fargas i Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7 — Per a obsters, de 7 i mitja a 8 i mitja nit.

Per a les pobres, franca, dilluns, dimecres i dissabte de 12 i mitja a 1 i mitja

Rambla de Sant Joan, 90, entressol.—TARRAGONA

Per a bons EMBUTITS

totes menes a la

TOCINERIA

de

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

Per a bons EMBUTITS

totes menes a la

TOCINERIA

de

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

Per a bons EMBUTITS

totes menes a la

TOCINERIA

de

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

Per a bons EMBUTITS

totes menes a la

TOCINERIA

de

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

Per a bons EMBUTITS

totes menes a la

TOCINERIA

de

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

Per a bons EMBUTITS

totes menes a la

TOCINERIA

de

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

Per a bons EMBUTITS

totes menes a la

TOCINERIA

de

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

Per a bons EMBUTITS

totes menes a la

TOCINERIA

de

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona

Per a bons EMBUTITS

totes menes a la

TOCINERIA

de

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

Tarragona